

1295

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 4 listopada 2008 r.

w sprawie ochrony fizycznej materiałów jądrowych i obiektów jądrowych

Na podstawie art. 42 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. — Prawo atomowe (Dz. U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276 oraz z 2008 r. Nr 93, poz. 583) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) rodzaje przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych w zakresie ochrony fizycznej;
- 2) materiały jądrowe podlegające ochronie fizycznej z podziałem na kategorie;
- 3) sposób przeprowadzania okresowej kontroli systemu ochrony fizycznej.

§ 2. 1. Do przedsięwzięć organizacyjnych w zakresie ochrony fizycznej zalicza się w szczególności:

- 1) określenie ograniczeń i systemu kontroli dostępu do obiektu jądrowego oraz innych miejsc, w których znajdują się materiały jądrowe, poprzez wyznaczenie stref, o których mowa w § 6;
- 2) określenie w oparciu o bieżącą ocenę zagrożenia sposobu:
 - a) ochrony fizycznej obiektu jądrowego oraz materiałów jądrowych w czasie ich wytwarzania, przetwarzania, przechowywania, stosowania i obrotu nimi oraz składowania,
 - b) rozmieszczenia środków i urządzeń zabezpieczających, sposobu ich funkcjonowania i współdziałania oraz sposobu rozmieszczenia służby ochrony, tam gdzie jest ona wymagana,
 - c) postępowania na wypadek zagrożenia lub zdarzenia radiacyjnego,
 - d) postępowania w przypadku zagrożenia aktami kradzieży, terroru, dywersji i sabotażu oraz ich wystąpienia,
 - e) postępowania w przypadku prób wejścia lub przebywania osób nieupoważnionych w strefach, o których mowa w § 6;
- 3) ustalenie procedur przekazania, przejęcia, konwojowania oraz zabezpieczania materiałów jądrowych w czasie transportu.

2. Do przedsięwzięć technicznych w zakresie ochrony fizycznej zalicza się w szczególności stosowanie:

- 1) środków zabezpieczających strefy, o których mowa w § 6, przed dostępem osób nieupoważnionych, a w szczególności środków mechanicznych, w tym ogrodzeń, ścian, stropów, drzwi, bram, zabezpieczeń otworów okiennych, dachowych i wentylacyjnych, atestowanych szaf pancernych, kaset stalowych, specjalnych zamków i kłódek;

- 2) elektronicznych urządzeń, w tym systemów alarmowych sygnalizujących zagrożenie oraz systemów służących do obserwacji i rejestracji, a także łączności.

§ 3. Przy realizacji przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych, o których mowa w § 2, uwzględnia się:

- 1) lokalizację obiektu jądrowego i innych miejsc, w których znajdują się materiały jądrowe z uwzględnieniem ich ruchu;
- 2) kategorie materiałów jądrowych;
- 3) postać materiałów jądrowych;
- 4) rozmieszczenie urządzeń, instalacji lub ich części, istotnych w procesie wytwarzania, przetwarzania, przechowywania, stosowania i składowania materiałów jądrowych;
- 5) podstawowe zagrożenie projektowe zawierające opis potencjalnych zagrożeń, w szczególności polegających na próbie kradzieży materiału jądrowego, sabotażu, terrorze lub dywersji;
- 6) monitorowanie stanu bezpieczeństwa obiektu jądrowego i innych miejsc, w których znajdują się materiały jądrowe;
- 7) zasady ochrony mienia przewidziane w odrębnych przepisach.

§ 4. Materiały jądrowe podlegające ochronie fizycznej i ich podział na kategorie określa załącznik do rozporządzenia.

§ 5. 1. Poziom ochrony fizycznej materiałów jądrowych różnicuje się w zależności od ich kategorii.

2. Jeżeli w tym samym miejscu znajdują się materiały jądrowe różnych kategorii, stosuje się przedsięwzięcia organizacyjne i techniczne przewidziane dla materiałów jądrowych wymagających wyższego poziomu ochrony.

§ 6. 1. W obiekcie jądrowym i innych miejscach, w których znajdują się materiały jądrowe, wyznacza się strefy:

- 1) ścisłej ochrony, w której znajdują się materiały jądrowe kategorii I;
- 2) wewnętrznej, w której znajdują się materiały jądrowe kategorii II;
- 3) chronioną, w której znajdują się materiały jądrowe kategorii III.

2. Strefę ścisłej ochrony można też wyznaczyć w miejscu, w którym znajdują się materiały jądrowe kategorii II lub III, a strefę wewnętrzną w miejscu, w którym znajdują się materiały kategorii III.

3. W zależności od wpływu określonych instalacji i urządzeń znajdujących się w obiekcie jądrowym na bezpieczeństwo jądrowe, strefy, o których mowa w ust. 1, wyznacza się także w miejscach, w których znajdują się te instalacje i urządzenia, chociażby w strefach tych nie znajdowały się materiały jądrowe.

§ 7. 1. Dostęp do stref, o których mowa w § 6, jest możliwy po uzyskaniu upoważnienia, zwanego dalej „identyfikatorem”, wydanego przez kierownika jednostki organizacyjnej.

2. W zależności od strefy, w jakiej osoba upoważniona może przebywać, wyróżnia się następujące typy identyfikatorów:

- 1) imienny identyfikator typu AA — pozwalający na nieograniczony, stały dostęp do stref, o których mowa w § 6;
- 2) imienny identyfikator typu A — pozwalający na nieograniczony, stały dostęp do strefy wewnętrznej oraz strefy chronionej;
- 3) imienny identyfikator typu B — pozwalający na nieograniczony, okresowy dostęp do strefy chronionej;
- 4) identyfikator typu C — pozwalający na jednorazowy dostęp do określonej strefy za zgodą kierownika jednostki organizacyjnej lub osoby przez niego upoważnionej i pod nadzorem osoby posiadającej imienny identyfikator dostępu do tej strefy.

3. Identyfikator typu A i AA zawiera następujące elementy:

- 1) imię i nazwisko osoby upoważnionej;
- 2) datę ważności i numer identyfikatora;
- 3) fotografię osoby upoważnionej;
- 4) stanowisko służbowe osoby upoważnionej;
- 5) hologram.

4. Identyfikator typu B zawiera imię i nazwisko osoby upoważnionej oraz datę ważności i numer identyfikatora.

5. Identyfikator typu C zawiera datę ważności, numer identyfikatora oraz określenie strefy, do dostępu do której uprawnia identyfikator.

6. Kierownik jednostki organizacyjnej prowadzi rejestr osób mających dostęp do stref, o których mowa w § 6, obejmujący dane zawarte na identyfikatorach wydanych tym osobom, a w przypadku identyfikatora typu C także imię i nazwisko osoby, której wydano identyfikator, jej adres zamieszkania albo adres instytucji, którą reprezentuje.

§ 8. Ochrona fizyczna strefy chronionej polega w szczególności na zastosowaniu następujących przedsięwzięć technicznych:

- 1) środków zabezpieczających, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 1;

2) urządzeń do obserwacji miejsc, w których znajdują się materiały jądrowe.

§ 9. Ochrona fizyczna strefy wewnętrznej polega na zastosowaniu przedsięwzięć, o których mowa w § 8, a ponadto na:

- 1) ograniczeniu liczby osób przebywających w strefie;
- 2) rejestracji osób wchodzących i opuszczających strefę;
- 3) rejestracji i organizacji ruchu pojazdów wjeżdżających i wyjeżdżających ze strefy.

§ 10. Ochrona fizyczna strefy ścisłej ochrony polega na zastosowaniu przedsięwzięć, o których mowa w § 8 i 9, a ponadto na:

- 1) zakazie wjazdu prywatnych pojazdów do strefy;
- 2) obserwacji osób przebywających w strefie przez służbę ochrony;
- 3) patrolowaniu strefy przez służbę ochrony;
- 4) zapewnieniu stałej łączności z najbliższą jednostką Policji.

§ 11. 1. Ochronie fizycznej w czasie transportu międzynarodowego, krajowego i na obszarze jednostek organizacyjnych podlegają materiały jądrowe kategorii I—III, z zastrzeżeniem § 15.

2. Przy transporcie materiałów jądrowych w szczególności:

- 1) unika się regularności w transportach;
- 2) ogranicza się dostęp do informacji o transporcie w sposób zapewniający jego bezpieczeństwo.

3. Ochrona fizyczna materiałów jądrowych w czasie ich transportu wymaga wcześniejszego ustalenia między dostawcą, odbiorcą i przewoźnikiem czasu, miejsca i sposobu przekazania materiałów jądrowych i ich zabezpieczenia, a także innych niezbędnych danych dotyczących transportowanego materiału.

4. W przypadku transportu międzynarodowego materiałów jądrowych przewoźnik jest obowiązany do wcześniejszego powiadomienia właściwych organów Straży Granicznej i Służby Celnej o miejscu i czasie przekroczenia granicy przez środek transportu.

5. Jeżeli transportuje się łącznie materiały jądrowe różnych kategorii, stosuje się przedsięwzięcia organizacyjne i techniczne przewidziane dla materiałów jądrowych wymagających wyższego poziomu ochrony.

§ 12. Ochrona fizyczna materiałów jądrowych zaliczonych do III kategorii w transporcie międzynarodowym i krajowym polega w szczególności na zastosowaniu następujących przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych:

- 1) zapewnieniu łączności z najbliższą jednostką Policji na trasie przejazdu;

- 2) zaplanowaniu transportu tak, żeby został przeprowadzony w możliwie najkrótszym czasie, z uwzględnieniem tras alternatywnych;
- 3) ustaleniu punktu, gdzie będą przekazywane informacje o przebiegu przewozu oraz przekazywaniu tych informacji;
- 4) dołączeniu dokumentu przewozowego określającego kategorię transportowanego materiału jądrowego;
- 5) spełnieniu wymagań określonych w przepisach dotyczących przewozu towarów niebezpiecznych;
- 6) zapewnieniu monitorowania transportu na trasie przejazdu.

§ 13. Ochrona fizyczna materiałów jądrowych zaliczonych do II kategorii w transporcie międzynarodowym i krajowym polega na zastosowaniu przedsięwzięć, o których mowa w § 12, a ponadto na:

- 1) umieszczeniu materiału jądrowego:
 - a) w przypadku transportu drogowego — w osobnym środku transportu,
 - b) w przypadku transportu kolejowego — w osobnym wagonie;
- 2) ochronie transportu przez służbę ochrony;
- 3) ustanowieniu centrum kontroli transportu zapewniającego ciągłe monitorowanie położenia środka transportu i stanu bezpieczeństwa oraz łączność z pojazdem transportowym, jego ochroną, Policją oraz nadawcą i odbiorcą.

§ 14. Ochrona fizyczna materiałów zaliczonych do I kategorii w transporcie międzynarodowym i krajowym polega na zastosowaniu przedsięwzięć, o których mowa w § 12 i 13, a ponadto na umieszczeniu materiału jądrowego w osobnym środku transportu pod stałym nadzorem służby ochrony.

§ 15. 1. Ochronie fizycznej w transporcie międzynarodowym i krajowym podlega także uran naturalny transportowany w ilości powyżej 500 kg w postaci innej niż ruda lub jej pozostałości.

2. Ochrona fizyczna uranu, o którym mowa w ust. 1, polega na wcześniejszym ustaleniu między dostawcą, odbiorcą i przewoźnikiem czasu, miejsca i sposobu przekazania materiałów jądrowych i ich zabezpieczenia, a także innych niezbędnych danych dotyczących transportowanego materiału.

§ 16. 1. Ochrona fizyczna materiałów jądrowych w czasie ich transportu na obszarze jednostki organizacyjnej polega na zastosowaniu co najmniej następujących środków ochrony:

- 1) ustaleniu trasy i sposobu transportu;
- 2) zapewnieniu na czas transportu ograniczonego dostępu do miejsc, przez które przebiega trasa.

2. Ochrona fizyczna materiałów jądrowych zaliczonych do I i II kategorii w czasie ich transportu na obszarze jednostki organizacyjnej wymaga ponadto:

- 1) zastosowania osobnego środka transportu;

- 2) konwojowania przez co najmniej dwóch członków służby ochrony, mających zapewnioną łączność z osobą odpowiadającą za ochronę jednostki organizacyjnej.

§ 17. 1. Okresową kontrolę systemu ochrony fizycznej przeprowadza Prezes Państwowej Agencji Atomistyki lub osoba przez niego upoważniona, zwani dalej „kontrolującym”.

2. Kontrola, o której mowa w ust. 1, jest przeprowadzana w sposób umożliwiający ocenę aktualnego stanu ochrony fizycznej w jednostce organizacyjnej i porównanie go z systemem ochrony fizycznej obowiązującym w tej jednostce.

3. Kontrolujący jest uprawniony do:

- 1) żądania od kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej informacji i przedstawienia dokumentów dotyczących systemu ochrony fizycznej;
- 2) przeprowadzenia czynności potrzebnych do ustalenia stanu technicznego środków zabezpieczających i urządzeń elektronicznych, a także prawidłowości ich zastosowania;
- 3) sprawdzania dokumentacji zdarzeń zaistniałych w systemie alarmowym oraz sposobu archiwizacji tych zdarzeń.

4. Czynności kontrolnych dokonuje się w obecności kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub osoby przez niego upoważnionej.

§ 18. Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej jest obowiązany zapewnić kontrolującemu warunki niezbędne do przeprowadzenia kontroli.

§ 19. 1. Po przeprowadzeniu kontroli kontrolujący sporządza w dwóch egzemplarzach protokół kontroli.

2. Po podpisaniu protokołu kontroli przez kontrolującego i kierownika jednostki organizacyjnej albo osoby przez niego upoważnionej jeden egzemplarz protokołu kontroli otrzymuje kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej.

§ 20. W sprawach dotyczących sposobu przeprowadzania okresowej kontroli systemu ochrony fizycznej, w zakresie nieuregulowanym w rozporządzeniu, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. — Prawo atomowe o wykonywaniu przez organy dozoru jądrowego kontroli w zakresie bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej.

§ 21. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2004 r. w sprawie ochrony fizycznej materiałów jądrowych (Dz. U. Nr 98, poz. 983).

§ 22. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 25 grudnia 2008 r.

Prezes Rady Ministrów: w z. *W. Pawlak*

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów
z dnia 4 listopada 2008 r. (poz. 1295)

MATERIAŁY JĄDROWE PODLEGAJĄCE OCHRONIE FIZYCZNEJ I ICH PODZIAŁ NA KATEGORIE

Lp.	Materiał jądrowy	Postać	Kategorie		
			I	II	III
1	2	3	4	5	6
1	Pluton ¹	nienapromieniowany ²	2 kg lub więcej	mniej niż 2 kg, lecz więcej niż 500 g	500 g lub mniej, lecz więcej niż 15 g
2	Uran-235	nienapromieniowany ² : - uran o wzbogaceniu 20 % U-235 lub więcej	5 kg lub więcej	mniej niż 5 kg, lecz więcej niż 1 kg	1 kg lub mniej, lecz więcej niż 15 g
		- uran wzbogacony poniżej 20 % U-235, ale nie mniej niż 10 %		10 kg lub więcej	mniej niż 10 kg, lecz więcej niż 1 kg
		- uran wzbogacony powyżej naturalnej zawartości U-235 w uranie, lecz mniej niż 10 % U-235			10 kg lub więcej
3	Uran-233	nienapromieniowany	2 kg lub więcej	mniej niż 2 kg, lecz więcej niż 500 g	500 g lub mniej, lecz więcej niż 15 g
4	Napromieniowane paliwo			zubożony lub naturalny uran, tor, lub niskowzbogacone paliwo (poniżej 10 % składnika rozszczepialnego) ³	

¹ Nie dotyczy plutonu zawierającego więcej niż 80 % Pu-238.

² Oznacza nienapromieniowany w reaktorze materiał jądrowy lub materiał jądrowy napromieniowany w reaktorze, jeśli moc dawki w odległości 1 m od nieosłoniętego materiału nie przekracza wartości 1 Gy/h.

³ Inne paliwo, które ze względu na pierwotną zawartość materiału rozszczepialnego zostało przed napromieniowaniem zaliczone do kategorii I lub II, można zaliczyć do kategorii o jeden stopień niższej (odpowiednio II lub III), jeśli moc dawki w odległości 1 m od nieosłoniętego paliwa przekracza wartość 1 Gy/h.